

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 188 (XXXII) — Nr. 900

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 5 octombrie 2020

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 64 din 18 februarie 2020 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 alin. (2 ⁴), (2 ⁵) și (2 ⁶) și ale art. 8 alin. (1 ¹) din Ordonanța Guvernului nr. 15/2002 privind aplicarea tarifului de utilizare și a tarifului de trecere pe rețeaua de drumuri naționale din România	2–4
Decizia nr. 316 din 9 iunie 2020 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 5, art. 6 alin. (1) lit. a) și b) și ale art. 8 alin. (1) și (2) din Legea nr. 101/2016 privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor....	5–7
Decizia nr. 461 din 25 iunie 2020 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 172 alin. (10) și (12) din Codul de procedură penală	8–12
ORDONANȚE ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
166. — Ordonanță de urgență pentru modificarea Legii nr. 173/2020 privind unele măsuri pentru protejarea intereselor naționale în activitatea economică	12–13
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
1.686. — Ordin al ministrului sănătății privind modificarea pct. II din anexa la Ordinul ministrului sănătății nr. 1.376/2016 pentru aprobarea Planurilor regionale de servicii de sănătate.....	14
5.446. — Ordin al ministrului educației și cercetării pentru modificarea Ordinului ministrului educației naționale nr. 5.490/2013 privind acordarea autorizării de funcționare provizorie pentru nivelul de învățământ „gimnazial” din cadrul unității de învățământ preuniversitar particular Școala Gimnazială „Step by Step” din municipiul București	15
ACTE ALE AUTORITĂȚII NAȚIONALE DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI	
174. — Ordin pentru modificarea Procedurii privind soluționarea neînțelegerilor apărute la încheierea contractelor în sectorul energiei, aprobată prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 128/2020	16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 64

din 18 februarie 2020

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 alin. (24), (25) și (26) și ale art. 8 alin. (11) din Ordonanța Guvernului nr. 15/2002 privind aplicarea tarifului de utilizare și a tarifului de trecere pe rețeaua de drumuri naționale din România

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Cristina Cătălina Turcu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror
Loredana Brezeanu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 8 alin. (11) din Ordonanța Guvernului nr. 15/2002 privind aplicarea tarifului de utilizare și a tarifului de trecere pe rețeaua de drumuri naționale din România, excepție ridicată de Societatea Comanto 94 — S.R.L. din București în Dosarul nr. 1.727/302/2017 al Judecătoriei Sectorului 5 București — Secția a II-a civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.800 D/2017.

2. La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Președintele dispune să se facă apelul și în dosarele nr. 1.991 D/2017, nr. 1.999 D/2017, nr. 2.308 D/2017, nr. 2.330 D/2017, nr. 2.618 D/2017 și nr. 375 D/2018, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 8 alin. (11) din Ordonanța Guvernului nr. 15/2002 privind aplicarea tarifului de utilizare și a tarifului de trecere pe rețeaua de drumuri naționale din România, precum și a Ordonanței Guvernului nr. 15/2002, în ansamblul său, excepție ridicată de Societatea Sir Impex — S.R.L. din Neptun în Dosarul nr. 2.146/254/2016 al Judecătoriei Mangalia, de Societatea Comanto 94 — S.R.L. din București în dosarele nr. 13.659/302/2016, nr. 13.734/302/2016 și nr. 7.394/302/2016 ale Tribunalului București — Secția a II-a contencios administrativ și fiscal, precum și de Societatea Sir Impex — S.R.L. în dosarele nr. 5.364/254/2016 și nr. 5.363/254/2016 ale Judecătoriei Mangalia.

4. La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

5. Curtea, având în vedere obiectul excepțiilor de neconstituționalitate ridicate în dosarele nr. 1.800 D/2017, nr. 1.991 D/2017, nr. 1.999 D/2017, nr. 2.308 D/2017, nr. 2.330 D/2017, nr. 2.618 D/2017 și nr. 375 D/2018, pune în discuție, din oficiu, conexarea cauzelor.

6. Reprezentantul Ministerului Public este de acord cu măsura procesuală propusă.

7. Curtea, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea dosarelor nr. 1.991 D/2017, nr. 1.999 D/2017, nr. 2.308 D/2017, nr. 2.330 D/2017, nr. 2.618 D/2017 și nr. 375 D/2018 la Dosarul nr. 1.800 D/2017, care a fost primul înregistrat.

8. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care solicită respingerea excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, invocând jurisprudența Curții Constituționale, respectiv deciziile nr. 1.384 din 20 octombrie 2011 și nr. 811 din 5 decembrie 2019.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, reține următoarele:

9. Prin Încheierea din 12 mai 2017, pronunțată în Dosarul nr. 1.727/302/2017, **Judecătoria Sectorului 5 București — Secția a II-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 8 alin. (11) din Ordonanța Guvernului nr. 15/2002 privind aplicarea tarifului de utilizare și a tarifului de trecere pe rețeaua de drumuri naționale din România.** Excepția a fost ridicată de Societatea Comanto 94 — S.R.L. din București într-o cauză având ca obiect soluționarea unei plângeri formulate împotriva unui proces-verbal de constatare și sancționare a contravenției prevăzute de art. 8 alin. (11) din Ordonanța Guvernului nr. 15/2002, text legal criticat prin excepția ridicată.

10. Prin încheierile din 26 mai 2017, 7 septembrie 2017 și 20 iunie 2017, pronunțate în dosarele nr. 2.146/254/2016, nr. 5.364/254/2016 și nr. 5.363/254/2016, **Judecătoria Mangalia a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 8 alin. (11) din Ordonanța Guvernului nr. 15/2002 privind aplicarea tarifului de utilizare și a tarifului de trecere pe rețeaua de drumuri naționale din România, precum și a Ordonanței Guvernului nr. 15/2002, în ansamblul său.** Excepția a fost ridicată de Societatea Sir Impex — S.R.L. din Neptun în cauze având ca obiect soluționarea unor plângeri formulate împotriva unor procese-verbale de constatare și sancționare a contravențiilor prevăzute de art. 8 alin. (11) din Ordonanța Guvernului nr. 15/2002.

11. Prin Decizia nr. 3.303 din 26 mai 2017 și încheierile din 11 mai 2017 și 10 mai 2017, pronunțate în dosarele nr. 13.659/302/2016, nr. 13.734/302/2016 și nr. 7.394/302/2016, **Tribunalul București — Secția a II-a contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 8 alin. (11) din Ordonanța Guvernului nr. 15/2002 privind aplicarea tarifului de utilizare și a tarifului de trecere pe rețeaua de drumuri naționale din România, precum și a**

Ordonanței Guvernului nr. 15/2002, în ansamblul său. Excepția a fost ridicată de Societatea Comanto 94 — S.R.L. din București în cauze având ca obiect soluționarea unor plângeri împotriva proceselor-verbale de constatare și sancționare a contravențiilor prevăzute de art. 8 alin. (1¹) din Ordonanța Guvernului nr. 15/2002.

12. **În motivarea excepției de neconstituționalitate,** autoarele arată, în esență, că Ordonanța Guvernului nr. 15/2002 cuprinde în art. 1 definiția termenilor *tarif de trecere, pod, peaj și trecere* și indică clar în art. 1 alin. (2⁵) coroborat cu anexa nr. 3 că acesta se plătește pentru trecerea podurilor peste Dunăre în Dobrogea. Deși legiuitorul menționează în preambulul ordonanței că întreaga infrastructură rutieră națională este vizată de acest act normativ, în realitate este afectată doar o regiune geografică în care se află județele Constanța și Tulcea, cetățeanului român nefiindu-i oferită nicio alternativă gratuită de a accede sau a părăsi această zonă geografică, ceea ce aduce atingere art. 1 alin. (1) coroborat cu art. 25 din Constituție.

13. Autoarele susțin că Ordonanța Guvernului nr. 15/2002 este discriminatorie prin instituirea excepțiilor de la plata tarifului de utilizare prevăzute în art. 3 alin. (1) lit. d) și e), precum și în alin. (1¹) lit. b). Astfel, potrivit acestor norme, sunt exceptate de la plata tarifului de utilizare vehiculele folosite exclusiv în transportul public local de persoane prin servicii regulate pe raza teritorial-administrativă a unei localități și cele destinate transportului școlar, precum și autoturismele deținute în proprietate sau, după caz, folosite în baza unui drept legal, conform datelor înscrise în certificatul de înmatriculare, de persoanele fizice care au domiciliul situat de o parte a podului, tunelului sau trecătoarei de munte pe care se aplică tariful de trecere și locul de muncă sau un teren agricol deținut în baza unui titlu de proprietate, de cealaltă parte a podului, tunelului sau trecătoarei de munte pe care se aplică tariful de trecere.

14. Se apreciază că, prin instituirea acestor excepții de la plata tarifului de utilizare, sunt respectate doar drepturile unor categorii restrânse de persoane juridice, respectiv cele ale operatorilor de transport public local de persoane prin servicii regulate pe raza teritorial-administrativă a unei localități, ale operatorilor care au vehicule destinate transportului școlar și ale persoanelor fizice care au locul de muncă și domiciliul de o parte și de alta a podului.

15. Or, autoarele susțin că, operatorii de transport public de persoane în regim regulat pe ruta București—Mangalia/Mangalia—București, categorie în care acestea se plasează, nu beneficiază de această excepție de la plata tarifului de utilizare.

16. Prin urmare, actul normativ criticat, prin instituirea excepțiilor de la plata tarifului de utilizare și a celui de trecere, este discriminatoriu, deoarece nu se aplică tuturor operatorilor de transport și nici cetățenilor care au un loc de muncă mai îndepărtat, și nu în imediata vecinătate a capătului de pod.

17. **Judecătoria Sectorului 5 București — Secția a II-a civilă, Judecătoria Mangalia și Tribunalul București — Secția a II-a contencios administrativ și fiscal** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, făcând referire la deciziile Curții Constituționale, spre exemplu, Decizia nr. 1.384 din 20 octombrie 2011.

18. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actele de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

19. **Guvernul** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, făcând referire la deciziile Curții Constituționale nr. 1.384 din 20 octombrie 2011, nr. 217 din 9 mai 2013 și nr. 257 din 21 mai 2013.

20. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actele de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, notele scrise depuse la dosar, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

21. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

22. **Obiectul excepției de neconstituționalitate**, astfel cum a fost formulat de autoarele acesteia, îl constituie dispozițiile art. 8 alin. (1¹) din Ordonanța Guvernului nr. 15/2002 privind aplicarea tarifului de utilizare și a tarifului de trecere pe rețeaua de drumuri naționale din România, precum și Ordonanța Guvernului nr. 15/2002 în ansamblul său, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 82 din 1 februarie 2002. Curtea reține că, în realitate, criticile autorilor privesc art. 1 alin. (2⁴), (2⁵) și (2⁶) și art. 8 alin. (1¹) din Ordonanța Guvernului nr. 15/2002, introduse prin art. III pct. 7 și pct. 26 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 8/2015 pentru modificarea și completarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 285 din 28 aprilie 2015, care au următorul conținut:

— Art. 1 alin. (2⁴) „Pe rețeaua de drumuri naționale din România unde este perceput tariful de utilizare se poate aplica și tariful de trecere numai pentru utilizarea podurilor, tunelurilor și trecătorilor de munte.”;

— Art. 1 alin. (2⁵) „Sectoarele de drum, podurile, tunelurile, trecătorile de munte de pe rețeaua de drumuri naționale din România pe care se aplică tariful de trecere sunt prevăzute în anexa nr. 3.”

— Art. 1 alin. (2⁶) „Tariful de utilizare și tariful de trecere se achită în funcție de tipul vehiculului și se aplică în mod nediscriminatoriu utilizatorilor români și străini pentru toate vehiculele înmatriculate care utilizează rețeaua de drumuri naționale din România pe parcursul unei perioade date sau, după caz, o anumită distanță de pe un sector de drum, pod, tunel sau trecătoare de munte care fac parte din rețeaua de drumuri naționale din România.”

— Art. 8 alin. (1¹) din Ordonanța Guvernului nr. 15/2002: „Fapta de a circula fără peaj valabil constituie contravenție și se sancționează cu amendă.”

23. În opinia autoarelor excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor constituționale ale art. 1 alin. (1) referitor la caracterul de stat național, unitar și indivizibil al României, ale art. 16 privind egalitatea în drepturi, ale art. 25 referitor la libera circulație și ale art. 41 privind munca și protecția socială a muncii.

24. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că prima critică de neconstituționalitate privește faptul că, potrivit art. 1 alin. (2⁵) din Ordonanța Guvernului nr. 15/2002 coroborat cu anexa nr. 3 la acest act normativ, tariful de trecere,

respectiv plata peajului, se aplică numai cu privire la trecerea podurilor construite peste Dunăre, respectiv înspre și dinspre județele Constanța și Tulcea. Această plată, în opinia autoarelor excepției, ar aduce atingere art. 1 alin. (1) referitor la caracterul de stat unitar și indivizibil al României, coroborat cu art. 25 din Constituție privind libera circulație, deoarece cetățeanului român nu i-ar fi oferită nicio alternativă gratuită de a accede sau de a părăsi această zonă geografică.

25. Referitor la critica de neconstituționalitate formulată, Curtea reține că prin sintagma „*stat unitar și indivizibil*” cuprinsă în art. 1 alin. (1) din Constituție se face referire la structura de stat, respectiv existența pe teritoriul acestuia a unei formațiuni statale unice cu un singur rând de autorități publice centrale, adică un singur Parlament, un singur Guvern și o singură autoritate judecătorească. Din această perspectivă se constată că instituirea tarifului de trecere nu afectează structura unitară și indivizibilă a statului român.

26. În ceea ce privește încălcarea art. 25 din Legea fundamentală, Curtea observă cele statuate în jurisprudența sa, potrivit căreia dreptul la liberă circulație se referă la mișcarea transfrontalieră a persoanelor și la cea din interiorul frontierelor unui stat, vizând atât libertatea de mișcare propriu-zisă, cât și libertatea oricărui cetățean de a-și stabili domiciliul sau reședința în orice localitate din țară, precum și dreptul de a emigra și de a reveni în țară (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 257 din 21 mai 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 381 din 27 iunie 2013). Or, tariful de trecere nu afectează dreptul la liberă circulație, acesta constituind expresia voinței legiuitorului de a stabili prin lege o taxă ce are ca destinație repararea, administrarea, întreținerea, exploatarea și modernizarea infrastructurii rutiere. În raport cu conținutul dreptului constituțional la liberă circulație, Curtea nu poate reține încălcarea acestuia prin instituirea tarifului de trecere.

27. Referitor la pretinsa încălcarea a art. 16 din Legea fundamentală, Curtea observă că în jurisprudența sa a statuat,

30. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Societatea Comanto 94 — S.R.L. din București în Dosarul nr. 1.727/302/2017 al Judecătoriai Sectorului 5 București — Secția a II-a civilă și în dosarele nr. 13.659/302/2016, nr. 13.734/302/2016 și nr. 7.394/302/2016 ale Tribunalului București — Secția a II-a contencios administrativ și fiscal și de Societatea Sir Impex — S.R.L. din Neptun în dosarele nr. 2.146/254/2016, nr. 5.364/254/2016 și nr. 5.363/254/2016 ale Judecătoriai Mangalia și constată că prevederile art. 1 alin. (2⁴), (2⁵) și (2⁶) și art. 8 alin. (1¹) din Ordonanța Guvernului nr. 15/2002 privind aplicarea tarifului de utilizare și a tarifului de trecere pe rețeaua de drumuri naționale din România sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătoriai Sectorului 5 București — Secția a II-a civilă, Judecătoriai Mangalia și Tribunalului București — Secția a II-a contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 18 februarie 2020.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. VALER DORNEANU

Magistrat-asistent,
Cristina Cătălina Turcu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 316

din 9 iunie 2020

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 5, art. 6 alin. (1) lit. a) și b) și ale art. 8 alin. (1) și (2) din Legea nr. 101/2016 privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Ionița Cochintu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Sorin-Ioan-Daniel Chiriazii.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 5, art. 6 și art. 8 din Legea nr. 101/2016 privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor, excepție ridicată de Societatea Alconep — S.R.L. din Târgu Ocna în Dosarul nr. 87/45/2017 al Curții de Apel Iași — Secția contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.238D/2017.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate. În acest sens, precizează că, în cauză, este contestat momentul de la care curg termenele pentru căile de atac în materia achizițiilor publice, precum și de la care curge termenul luării efective la cunoștință despre actul autorității contractante considerat nelegal, aspecte ce reprezintă o chestiune de fapt care este stabilită, de la caz la caz, de către instanța de judecată.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Decizia civilă nr. 222 din 17 martie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 87/45/2017, **Curtea de Apel Iași — Secția contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 5, art. 6 și art. 8 din Legea nr. 101/2016 privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor**, excepție ridicată de Societatea Alconep — S.R.L. din Târgu Ocna într-o cauză întemeiată pe dispozițiile Legii nr. 101/2016.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține, în esență, că în procesul de aplicare a legii se pune semn de egalitate între momentul „luării la cunoștință despre actul autorității contractante considerat nelegal” și cel al

„comunicării actului contestat”, ca urmare a lipsei clarității și previzibilității terminologiei utilizate de textele criticate. Aceste aspecte conduc la îngrădirea accesului la instanță, deoarece în funcție de interpretarea și aplicarea normelor în discuție se calculează termenele în care se pot utiliza căile de atac în procedura de achiziție publică.

6. **Curtea de Apel Iași — Secția contencios administrativ și fiscal** opinează în sensul că prevederile criticate nu încalcă dispozițiile constituționale invocate în susținerea excepției de neconstituționalitate, fiind clare și previzibile. Astfel, arată că art. 6 alin. (1) din Legea nr. 101/2016, iar nu art. 5 din aceeași lege, se aplică în cazul notificărilor prealabile sesizării Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor sau instanței de judecată competente (inclusiv în speța de față), iar momentul luării la cunoștință despre actul autorității contractante considerat nelegal este o chestiune de fapt care se stabilește de instanța competentă în funcție de probatoriu.

7. Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actul de sesizare a fost comunicat președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

8. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actul de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

9. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze prezenta excepție.

10. **Obiectul excepției de neconstituționalitate**, astfel cum reiese din actul de sesizare, îl constituie dispozițiile art. 5, art. 6 și ale art. 8 din Legea nr. 101/2016 privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 393 din 23 mai 2016. Având în vedere însă motivarea autoarei excepției de neconstituționalitate, Curtea reține că obiect al acesteia îl constituie dispozițiile art. 5, art. 6 alin. (1) lit. a) și b) și ale art. 8 alin. (1) și (2) din Legea nr. 101/2016.

11. Ulterior sesizării Curții Constituționale, dispozițiile capitolului II: *Notificarea prealabilă* din Legea nr. 101/2016, din care fac parte și prevederile art. 6, au fost abrogate în integralitate prin art. IV pct. 3 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 45/2018 pentru modificarea și completarea unor acte normative cu impact asupra sistemului achizițiilor publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 459 din

4 iunie 2018, iar art. 8 alin. (2) lit. a) a fost modificat succesiv prin art. IV pct. 6 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 107/2017 pentru modificarea și completarea unor acte normative cu impact în domeniul achizițiilor publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1022 din 22 decembrie 2017, prin art. IV pct. 4 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 45/2018 și prin art. IV pct. 3 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 23/2020 pentru modificarea și completarea unor acte normative cu impact asupra sistemului achizițiilor publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 106 din 12 februarie 2020. Față de această împrejurare, având în vedere Decizia Curții Constituționale nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, Curtea urmează a exercita controlul de constituționalitate asupra acestora, astfel cum au produs efecte juridice în cauză. Dispozițiile criticate au următorul cuprins:

— Art. 5: „(1) Termenele procedurale stabilite de prezenta lege, exprimate în zile, încep să curgă de la începutul primei ore a primei zile a termenului și se încheie la expirarea ultimei ore a ultimei zile a termenului.

(2) Ziua în cursul căreia a fost comunicat un act procedural nu este luată în calculul termenului. Dacă ultima zi a unui termen exprimat altfel decât în ore este o zi nelucrătoare, termenul se încheie la expirarea ultimei ore a următoarei zile lucrătoare.”;

— Art. 6 alin. (1) lit. a) și b): „(1) Sub sancțiunea respingerii contestației ca inadmisibilă, care poate fi invocată și din oficiu, înainte de a se adresa Consiliului sau instanței de judecată competente, persoana care se consideră vătămată are obligația să notifice autoritatea contractantă cu privire la solicitarea de remediere, în tot sau în parte, a pretensei încălcări a legislației privind achizițiile publice sau concesiunile, în termen de:

a) 10 zile, începând cu ziua următoare luării la cunoștință despre actul autorității contractante considerat nelegal, în cazul în care valoarea estimată a procedurii de achiziție publică sau de concesiune este egală sau mai mare decât pragurile valorice în raport cu care este obligatorie transmiterea spre publicare către Jurnalul Oficial al Uniunii Europene a anunțurilor de participare, potrivit legislației privind achizițiile publice, legislației privind achizițiile sectoriale sau legislației privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii;

b) 5 zile, începând cu ziua următoare luării la cunoștință despre actul autorității contractante considerat nelegal, în cazul în care valoarea estimată a procedurii de achiziție publică sau de concesiune este mai mică decât pragurile valorice în raport cu care este obligatorie transmiterea spre publicare către Jurnalul Oficial al Uniunii Europene a anunțurilor de participare, potrivit legislației privind achizițiile publice, legislației privind achizițiile sectoriale sau legislației privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii.”;

— Art. 8: „(1) Persoana care se consideră vătămată de răspunsul primit la notificarea prealabilă sau care nu a primit niciun răspuns în termenul prevăzut la art. 6 alin. (4), precum și oricare persoană care se consideră vătămată de măsurile de remediere adoptate de autoritatea contractantă poate sesiza Consiliul în vederea anulării actului autorității contractante, obligării acesteia la emiterea unui act sau la adoptarea de măsuri de remediere, precum și pentru recunoașterea dreptului pretins sau a interesului legitim, în termen de:

a) 10 zile, în cazul în care valoarea estimată a procedurii de achiziție publică, achiziție sectorială sau de concesiune este egală sau mai mare decât pragurile valorice în raport cu care este obligatorie transmiterea spre publicare către Jurnalul Oficial al Uniunii Europene a anunțurilor de participare, potrivit legislației privind achizițiile publice, legislației privind achizițiile sectoriale sau legislației privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii, după caz;

b) 5 zile, în cazul în care valoarea estimată a procedurii de achiziție publică, achiziție sectorială sau de concesiune este mai mică decât pragurile valorice în raport cu care este obligatorie transmiterea spre publicare către Jurnalul Oficial al Uniunii Europene a anunțurilor de participare, potrivit legislației privind achizițiile publice, legislației privind achizițiile sectoriale sau legislației privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii, după caz.

(2) Termenul de contestare prevăzut la alin. (1) se calculează după cum urmează:

a) începând cu ziua următoare luării la cunoștință a răspunsului autorității contractante în sensul că nu urmează să revoce actele emise sau să adopte măsuri de remediere;

b) începând cu ziua următoare împlinirii termenului prevăzut la art. 6 alin. (4), când autoritatea contractantă nu a transmis un răspuns;

c) începând cu ziua următoare împlinirii termenului prevăzut la art. 6 alin. (5), când autoritatea contractantă a transmis un răspuns în sensul că urmează să adopte măsuri de remediere.”

12. În susținerea neconstituționalității acestor dispoziții legale sunt invocate prevederile constituționale ale art. 1 alin. (5) în componenta privind calitatea legii, ale art. 11 alin. (2) referitor la dreptul internațional și dreptul intern, ale art. 20 cu privire la tratatele internaționale privind drepturile omului și ale art. 21 alin. (3) referitor la accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil.

13. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său ori într-un interes legitim printr-un act al unei autorități contractante sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri poate solicita anularea actului, obligarea autorității contractante la emiterea unui act sau la adoptarea de măsuri de remediere, recunoașterea dreptului pretins sau a interesului legitim, pe cale administrativ-jurisdicțională sau judiciară, potrivit prevederilor Legii nr. 101/2016. Oricare dintre membrii unei asocieri a unor operatori economici, fără personalitate juridică, poate formula orice cale de atac reglementată de această lege [art. 2].

14. În ceea ce privește termenele procedurale stabilite de Legea nr. 101/2016, Curtea observă că acestea sunt exprimate în zile și încep să curgă de la începutul primei ore a primei zile a termenului și se încheie la expirarea ultimei ore a ultimei zile a termenului. Ziua în cursul căreia a fost comunicat un act procedural nu este luată în calculul termenului. Dacă ultima zi a unui termen exprimat altfel decât în ore este o zi nelucrătoare, termenul se încheie la expirarea ultimei ore a următoarei zile lucrătoare.

15. Totodată, Curtea observă că, în procedura privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, legea în forma criticată prevede mai multe etape de parcurs (notificarea prealabilă și contestarea propriu-zisă la Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor sau la instanța de judecată).

16. Persoana care se consideră vătămată are obligația să notifice autoritatea contractantă cu privire la solicitarea de remediere, în tot sau în parte, a pretensei încălcări a legislației privind achizițiile publice sau concesiunile, într-un anumit termen, sub sancțiunea respingerii contestației ca inadmisibilă care poate fi invocată și din oficiu, înainte de a se adresa Consiliului sau instanței de judecată competente.

17. Acest termen este stabilit în funcție de valoarea estimată a procedurii de achiziție publică sau de concesiune, astfel: 10 zile, începând cu ziua următoare luării la cunoștință despre actul autorității contractante considerat nelegal, în cazul în care valoarea estimată a procedurii de achiziție publică sau de concesiune este egală sau mai mare decât pragurile valorice în raport cu care este obligatorie transmiterea spre publicare către Jurnalul Oficial al Uniunii Europene a anunțurilor de participare,

potrivit legislației privind achizițiile publice, legislației privind achizițiile sectoriale sau legislației privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii; 5 zile, începând cu ziua următoare luării la cunoștință despre actul autorității contractante considerat nelegal, în cazul în care valoarea estimată a procedurii de achiziție publică sau de concesiune este mai mică decât pragurile valorice în raport cu care este obligatorie transmiterea spre publicare către Jurnalul Oficial al Uniunii Europene a anunșurilor de participare, potrivit legislației privind achizițiile publice, legislației privind achizițiile sectoriale sau legislației privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii.

18. Acest termen se calculează după cum urmează: a) începând cu ziua următoare luării la cunoștință a răspunsului autorității contractante în sensul că nu urmează să revoce actele emise sau să adopte măsuri de remediere; b) începând cu ziua următoare împlinirii termenului prevăzut de lege, când autoritatea contractantă nu a transmis un răspuns; c) începând cu ziua următoare împlinirii termenului prevăzut de lege, când autoritatea contractantă a transmis un răspuns în sensul că urmează să adopte măsuri de remediere.

19. Cu privire la termenul de formulare a contestației pe calea administrativ-jurisdicțională, Curtea observă că și aceste termene sunt stabilite tot în funcție de valoarea estimată a procedurii de achiziție publică sau de concesiune, astfel cum sunt învederate la art. 8 din Legea nr. 101/2016.

20. Prin urmare, Curtea constată că Legea nr. 101/2016 prevede termene clare și precise, aplicabile în funcție de specificul procedurii și de valoarea estimată a procedurii de achiziție publică. De altfel, cu privire la sfera de cuprindere a unor situații ipotetice într-o lege, Curtea Europeană a Drepturilor Omului s-a pronunțat în mod constant, statuând că, din cauza principiului generalității legilor, conținutul acestora nu poate prezenta o precizie absolută. Una dintre tehnicile-tip de reglementare constă în recurgerea mai degrabă la categorii generale decât la liste exhaustive. De asemenea, numeroase legi se folosesc de eficacitatea formulelor mai mult sau mai puțin vagi pentru a evita o rigiditate excesivă și a se putea adapta la schimbările de situație [de exemplu, Hotărârea din 15 noiembrie 1996, pronunțată în Cauza *Cantoni împotriva Franței*, paragraful 31].

21. Față de această împrejurare, Curtea observă că autoarea excepției de neconstituționalitate are în vedere o pretinsă neconstituționalitate a normelor criticate prin prisma interpretărilor date acestora de către autoritățile îndrituite cu

aplicarea în concret a legii. Astfel, apreciază că, în procesul de aplicare a legii, se pune semn de egalitate între momentul „luării la cunoștință despre actul autorității contractante considerat nelegal” și cel al „comunicării actului contestat”, ca urmare a lipsei clarității și previzibilității terminologiei utilizate de textele criticate, ceea ce conduce la îngrădirea accesului la instanță, deoarece în funcție de interpretarea și aplicarea normelor în discuție se calculează termenele în care se pot utiliza căile de atac în procedura de achiziție publică.

22. În ceea ce privește conținutul și întinderea celor două noțiuni cuprinzătoare, interpretarea, respectiv aplicarea legii, Curtea Constituțională, în jurisprudența sa, a reținut că acestea acoperă identificarea normei aplicabile, analiza conținutului său și o necesară adaptare a acesteia la faptele juridice pe care le-a stabilit, iar instanța de judecată este cea care poate dispune de instrumentele necesare pentru a decide cu privire la aceste aspecte (a se vedea Decizia nr. 838 din 27 mai 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 461 din 3 iulie 2009). Or, în speța de față este vorba de aplicarea Legii nr. 101/2016 într-o procedură de achiziție publică, iar în virtutea rolului constituțional al instanțelor de judecată revine acestora competența de a stabili anumite chestiuni de fapt aplicabile speței în funcție de probatoriul administrat.

23. De altfel, printr-o jurisprudență constantă, Curtea Constituțională s-a pronunțat cu privire la competența exclusivă a instanțelor judecătorești de a soluționa probleme care țin de interpretarea și/sau aplicarea legii. Astfel, prin Decizia nr. 504 din 7 octombrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 941 din 22 decembrie 2014, paragraful 14, Curtea s-a pronunțat în sensul că, în conformitate cu prevederile art. 2 alin. (1) și (2) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, aceasta asigură controlul de constituționalitate a legilor, a ordonanțelor Guvernului, a tratatelor internaționale și a regulamentelor Parlamentului, prin raportare la dispozițiile și principiile Constituției. Așadar, nu intră sub incidența controlului de constituționalitate exercitat de Curte aplicarea și interpretarea legii, acestea fiind de resortul exclusiv al instanței de judecată care judecă fondul cauzei, precum și, eventual, al instanțelor de control judiciar, astfel cum rezultă din prevederile coroborate ale art. 126 alin. (1) și (3) din Constituție.

24. Față de cele prezentate, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 5, art. 6 alin. (1) lit. a) și b) și ale art. 8 alin. (1) și (2) din Legea nr. 101/2016 urmează a fi respinsă ca inadmisibilă.

25. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 5, art. 6 alin. (1) lit. a) și b) și ale art. 8 alin. (1) și (2) din Legea nr. 101/2016 privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor, excepție ridicată de Societatea Alconep — S.R.L. din Târgu Ocna în Dosarul nr. 87/45/2017 al Curții de Apel Iași — Secția contencios administrativ și fiscal.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Iași — Secția contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 9 iunie 2020.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. VALER DORNEANU

Magistrat-asistent,
Ionița Cochințu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 461

din 25 iunie 2020

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 172 alin. (10) și (12)
din Codul de procedură penală

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Mihaela Ionescu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Răzvan Horațiu Radu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 172 alin. (10) și (12) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de George Trifan în Dosarul nr. 1.664/103/2016 al Tribunalului Neamț — Secția penală și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.263D/2018.

2. La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită. Magistratul-asistent referă asupra cauzei și arată că la dosar partea Agenția Națională de Administrare Fiscală a comunicat un punct de vedere prin care solicită respingerea, ca inadmisibilă, a excepției de neconstituționalitate.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care solicită respingerea excepției de neconstituționalitate și menținerea jurisprudenței instanței de control constituțional în materie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 8 august 2018, pronunțată în Dosarul nr. 1.664/103/2016, **Tribunalul Neamț — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 172 alin. (10) și (12) din Codul de procedură penală**. Excepția a fost ridicată de George Trifan în soluționarea cauzei penale privindu-l pe autor, trimis în judecată pentru săvârșirea infracțiunilor de constituire a unui grup infracțional organizat, evaziune fiscală, în forma complicității, complicitate la evaziune fiscală, în forma continuată, spălare de bani, în forma continuată.

5. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** autorul susține că normele procesual penale nu impun ca specialistul ce efectuează constatarea să îndeplinească cerințele minime de obiectivitate și independență, în acest sens reținând că practica actuală permite ca rapoartele de constatare tehnico-științifică să fie realizate de către personal detașat din cadrul Agenției Naționale de Administrare Fiscală. De asemenea, arată că dispozițiile art. 172 alin. (12) din Codul de procedură penală prevăd doar posibilitatea, iar nu și obligația de efectuare a unei expertize care să îndeplinească cerințele firești de imparțialitate, independență și certitudine. Totodată, arată că, în cauză, prin cererile și excepțiile formulate în camera preliminară, a invocat nulitatea raportului tehnico-științific cu referire la întocmirea acestuia și depunerea la dosar fără a avea cunoștință despre acest fapt, susținând că lipsa de calitate a dispozițiilor criticate

a dat naștere unor interpretări diferite în practică. În acest sens arată că, în cadrul dezbaterilor ce au avut loc la Curtea de Apel Brașov, cu participarea judecătorilor de la instanțele din raza de competență a acestei curți de apel și care judecă în materie penală, s-au conturat mai multe opinii. Într-o opinie s-a arătat că un raport de constatare dispus de procuror în cursul urmăririi penale în alte situații decât cele expres prevăzute în art. 172 alin. (9) din codul de procedură este lovit de nulitate relativă, iar remedierea vătămarilor aduse inculpatului în cursul urmăririi penale prin dispunerea unui raport de constatare, și nu a unui raport de expertiză nu poate fi realizată în cursul judecății, prin dispunerea unui raport de expertiză fiind necesară constatarea nulității raportului de constatare nelegal dispus și întocmit și desființarea lui. Într-o altă opinie, în ipoteza menționată anterior, s-a reținut că raportul de constatare dispus de procuror în cursul urmăririi penale în alte situații decât cele expres prevăzute în art. 172 alin. (9) din codul de procedură este lovit de nulitate relativă, însă această nulitate poate fi remediată prin efectuarea unui raport de expertiză în cursul judecății, cu atât mai mult în situația în care părțile au văzut raportul de constatare întocmit de specialist încă din cursul urmăririi penale și nu l-au contestat. Invocă, totodată, jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului referitoare la egalitatea armelor, din perspectiva egalității procedurale între învinuit și procuror — element inerent al dreptului la un proces echitabil.

6. **Tribunalul Neamț — Secția penală** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Reține că, prin dispozițiile art. 172 alin. (10) din Codul de procedură penală și ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 74/2013, legiuitorul a instituit posibilitatea efectuării în cursul urmăririi penale a unor constatări științifice de către specialiști care funcționează în cadrul parchetelor. Reține că, în cauză, în cursul urmăririi penale s-a dispus efectuarea raportului de constatare tehnico-științific emis la data de 13 iunie 2016, prin care s-a estimat prejudiciul cauzat bugetului de stat, inculpații fiind cercetați și trimiși în judecată pentru săvârșirea infracțiunilor de evaziune fiscală și spălare de bani, prevăzute de Legea nr. 241/2005 și Legea nr. 656/2002. Arată că dispunerea și efectuarea în cursul urmăririi penale a unor astfel de constatări au caracter legal, administrarea unor astfel de probe respectă principiile consacrate de dispozițiile art. 100 și 101 din Codul de procedură penală, acestea putând fi contestate de părți, iar, dacă organul judiciar apreciază că este necesar, poate dispune efectuarea unei expertize. Reține că, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, inspectorii antifraudă efectuează, din dispoziția procurorului, constatări tehnico-științifice în domeniul economico-financiar, care constituie mijloace de probă în condițiile legii. Reține totodată că, în raport cu dispozițiile art. 385 din Codul de procedură penală, în aplicarea principiului nemijlocirii în cursul judecății, orice parte interesată poate solicita atât administrarea probelor de la urmărirea penală, cât și probe noi, utilitatea acestora fiind apreciată de către judecătorul cauzei. Reține că, în cauza dedusă judecății, părțile au solicitat, iar tribunalul a admis efectuarea de expertize financiar-contabile și în domeniul construcțiilor, cauza fiind în curs de cercetare judecătorească pentru administrarea de probatoriu.

7. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate invocate.

8. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, punctul de vedere comunicat la dosar, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

9. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

10. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 172 alin. (10) și (12) din Codul de procedură penală, modificate prin prevederile art. II pct. 35 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2016 pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru completarea art. 31 alin. (1) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 389 din 23 mai 2016. Textele de lege criticate au următorul cuprins: „(10) *Constatarea este efectuată de către un specialist care funcționează în cadrul organelor judiciare sau din afara acestora. [...] (12) După finalizarea raportului de constatare, când organul judiciar apreciază că este necesară opinia unui expert sau când concluziile raportului de constatare sunt contestate, se poate dispune efectuarea unei expertize.*”

11. În susținerea neconstituționalității normelor procesual penale criticate, autorul invocă prevederile constituționale ale art. 1 alin. (5), ale art. 16 alin. (1) și (2), ale art. 21 alin. (3) și ale art. 24. Totodată, invocă și art. 11 alin. (1) din Constituție raportat la art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

12. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că legea procesual penală în vigoare, în varianta inițială, reglementa exclusiv cu privire la dispunerea efectuării expertizei în cadrul procesului penal, efectuarea constatării tehnico-științifice fiind introdusă ulterior prin titlul III art. 102 pct. 116 din Legea nr. 255/2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesual penale. În prezent, art. 172 din Codul de procedură penală reglementează atât condițiile dispunerii efectuării expertizei, cât și pe cele ale dispunerii efectuării constatării. Potrivit art. 172 alin. (1) din Codul de procedură penală, efectuarea unei expertize se dispune când, pentru constatarea, clarificarea sau evaluarea unor fapte ori împrejurări ce prezintă importanță pentru aflarea adevărului în cauză, este necesară și opinia unui expert. Spre deosebire de expertiză, constatarea se dispune de către organul de urmărire penală, potrivit art. 172 alin. (9) din același act normativ, când există pericol de dispariție a unor mijloace de probă sau de schimbare a unor situații de fapt ori este necesară lămurirea urgentă a unor fapte sau împrejurări ale cauzei. Expertiza poate fi efectuată de experți oficiali din laboratoare sau instituții de specialitate ori de experți independenți autorizați din țară sau din străinătate, în condițiile legii, pe când constatarea este efectuată de către un specialist care funcționează în cadrul organelor judiciare sau în afara acestora. Spre deosebire de efectuarea constatării, în

cazul efectuării expertizei, părțile și subiecții procesuali principali au dreptul să solicite ca la efectuarea acesteia să participe un expert recomandat de aceștia. Totodată, în ceea ce privește efectuarea constatării, se observă că dispozițiile procesual penale reglementează la art. 181¹ obiectul constatării și conținutul raportului de constatare. Așadar, Curtea reține că regula este aceea că atunci când organele judiciare, în cursul urmăririi penale, au nevoie de opinia unui expert pentru constatarea, clarificarea sau evaluarea unor fapte ori împrejurări ce prezintă importanță pentru aflarea adevărului în cauză, se dispune efectuarea unei expertize, iar nu a unei constatări. Astfel, dispunerea efectuării constatării va fi întotdeauna excepția, aceasta putând fi realizată doar dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 172 alin. (9) din Codul de procedură penală (Decizia nr. 87 din 13 februarie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 498 din 19 iunie 2019, paragrafele 17—19).

13. Totodată, Curtea reține că procedeul probatoriu numit „constatare” presupune examinarea unor situații de fapt, mijloace de probă sau persoane de către specialiști, medici legiști sau tehnicieni care funcționează în cadrul organului de urmărire penală ori în cadrul altor organe, când există pericol de dispariție a mijloacelor de probă sau de schimbare a unor situații de fapt ori este necesară lămurirea urgentă a unor fapte sau împrejurări ale cauzei. Așadar, ceea ce este specific în cazul constatării, ca mijloc de probă, este urgența, consemnarea anumitor elemente care constituie probe în procesul penal înainte ca acestea să dispară sau să fie distruse sub acțiunea timpului sau prin acțiunea persoanelor implicate. Prin constatare se stabilește dacă elementele de la locul fetei constituie indicii sau pot conduce la suspiciunea rezonabilă că a fost săvârșită o faptă penală.

14. Efectuarea unei constatări se poate dispune numai în cursul urmăririi penale, prin ordonanță, de organul de urmărire penală, constatarea având caracter facultativ. Constatarea se efectuează de către un specialist care funcționează în cadrul organelor judiciare sau din afara acestora, asupra persoanei, materialului și datelor puse la dispoziție sau indicate de către organul de urmărire penală. Potrivit art. 181¹ din Codul de procedură penală, obiectul constatării, întrebările la care trebuie să răspundă specialistul și termenul în care urmează a fi efectuată lucrarea sunt stabilite de organul de urmărire penală prin ordonanță, iar rezultatul activității desfășurate de specialist se consemnează într-un raport de constatare care va cuprinde descrierea operațiilor efectuate de specialist, a metodelor, a programelor și a echipamentelor utilizate și concluziile constatării.

15. În continuare, Curtea reține că, în prezenta cauză, prin rechizitoriul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism — Serviciul Teritorial Neamț s-a dispus trimiterea în judecată, printre alții, a inculpatului Trifan George (autor al excepției), pentru săvârșirea infracțiunilor de constituire a unui grup infracțional organizat, evaziune fiscală, în forma complicității, complicitate la evaziune fiscală, în forma continuată, spălare de bani, în forma continuată. Autorul susține că, în cauză, prin cererile și excepțiile formulate în camera preliminară, a invocat nulitatea raportului tehnico-științific cu referire la întocmirea acestuia și depunerea la dosar fără a avea cunoștință despre acest fapt. Totodată, susține că normele procesual penale nu impun ca specialistul care efectuează constatarea să întrunească cerințele minime de obiectivitate și independență, în acest sens reținând că practica actuală permite ca rapoartele de constatare tehnico-științifică să fie realizate de către personal detașat din cadrul Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

16. Față de susținerile autorului excepției din prezenta cauză, Curtea reține că, potrivit art. 3 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 74/2013 privind unele măsuri pentru îmbunătățirea și reorganizarea activității Agenției Naționale de Administrare Fiscală, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, inspectorii antifraudă din cadrul Direcției de combatere a fraudelor sunt detașați în cadrul parchetelor, în condițiile legii, pe posturi de specialiști, în vederea acordării de suport tehnic de specialitate procurorului în efectuarea urmăririi penale în cauzele având ca obiect infracțiuni economico-financiare, în scopul efectuării cu celeritate și în mod temeinic a activităților de descoperire și de urmărire a infracțiunilor economico-financiare, pentru clarificarea unor aspecte tehnice în activitatea de urmărire penală. În exercitarea atribuțiilor de serviciu, inspectorii antifraudă din cadrul Direcției de combatere a fraudelor efectuează, din dispoziția procurorului, constatări tehnico-științifice, care constituie mijloace de probă, în condițiile legii, investigații financiare în vederea indisponibilizării de bunuri, orice alte verificări în materie fiscală dispuse de procuror [art. 3 alin. (4)]. Totodată, potrivit art. 4 alin. (1) din același act normativ, inspectorii antifraudă detașați în cadrul parchetelor își desfășoară activitatea sub autoritatea exclusivă a conducătorului parchetului în cadrul căruia funcționează.

17. Dispozițiile art. 172 din Codul de procedură penală prevăd că, în anumite cazuri, organul de urmărire penală poate solicita opinia unor specialiști care funcționează în cadrul organelor judiciare sau în afara acestora. Rapoartele de constatare întocmite de acești specialiști constituie, potrivit art. 97 alin. (2) lit. e) din Codul de procedură penală, un mijloc de probă, în condițiile în care art. 5 alin. (2) din același cod prevede că organele de urmărire penală au obligația de a strânge și de a administra probe atât în favoarea, cât și în defavoarea suspectului sau inculpatului; în plus, judecata se desfășoară de către o instanță independentă și imparțială, în condiții de publicitate, oralitate și contradictorialitate, iar judecătorul își fundamentează soluția pe întregul probatoriu administrat în cauză, verificând, evaluând și coroborând probele care nu au valoare prestabilită (Decizia nr. 791 din 15 decembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 140 din 23 februarie 2017, paragraful 22).

18. Deși norma procesual penală nu definește sintagma „*specialist care funcționează în cadrul organelor judiciare*”, prin actele normative edictate, conform atribuțiilor sale constituționale prevăzute la art. 61 alin. (1) din Constituție și în marja de apreciere prevăzută de acestea (de exemplu, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2002 privind Departamentul Național Anticorupție), legiuitorul a stabilit domeniile de competență ale specialiștilor ce urmează să își desfășoare activitatea în cadrul organelor judiciare, condițiile de numire a acestora și statutul lor. Constatările tehnico-științifice efectuate de către acești specialiști constituie mijloc de probă, în sensul dispozițiilor art. 172 și următoarele din Codul de procedură penală, iar acest mijloc de probă poate fi contestat de către părțile interesate atât în cadrul procedurii în camera preliminară, prin invocarea de excepții referitoare la legalitatea și temeinicia actelor de urmărire penală, cât și în etapa judecătii, conform dispozițiilor procesual penale referitoare la administrarea probelor (Decizia nr. 791 din 15 decembrie 2016, precizată, paragrafele 25 și 26). În cauză, având în vedere faptul că trimiterea în judecată a autorului excepției s-a făcut prin rechizitoriul emis de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism — Serviciul Teritorial Neamț, Curtea reține că, potrivit art. 8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 78/2016 pentru organizarea și funcționarea Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, în Direcția de Investigare a

Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism se încadrează specialiști în domeniul prelucrării și valorificării informațiilor, economic, financiar, bancar, vamal, informatic, precum și în alte domenii, pentru clarificarea unor aspecte tehnice sau de specialitate în activitatea de urmărire penală, numiți prin ordin al procurorului-șef al Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, care au calitatea de funcționar public, își desfășoară activitatea sub directă conducere, supraveghere și control nemijlocit al procurorilor din Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism și au drepturile și obligațiile prevăzute de lege pentru funcționarii publici. Potrivit alin. (5) al art. 8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 78/2016, constatarea tehnico-științifică efectuată din dispoziția scrisă a procurorului de către specialiștii menționați anterior constituie mijloc de probă, în condițiile Codului de procedură penală.

19. Cât privește dispozițiile art. 172 alin. (12) din Codul de procedură penală, Curtea reține că acestea au mai fost supuse controlului de constituționalitate prin raportare la aceleași prevederi din Constituție și din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale — invocate și în prezenta cauză — și față de critici similare. Astfel, prin Decizia nr. 531 din 24 septembrie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 965 din 29 noiembrie 2019, Curtea a respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 172 alin. (12) din Codul de procedură penală, reținând că textul de lege criticat, astfel cum a fost modificat prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2016, dispune cu privire la posibilitatea efectuării unei expertize, atunci când concluziile raportului de constatare sunt contestate. În redactarea anterioară modificării prin ordonanța mai sus menționată, efectuarea unei expertize era obligatorie dacă părțile contestau concluziile raportului de constatare.

20. Curtea a observat că dispozițiile art. 172 alin. (12) din Codul de procedură penală nu refuză dreptul suspectului/inculpatului sau al oricărei alte persoane interesate de a contesta concluziile raportului de constatare, ci conferă organului judiciar competența de a aprecia asupra utilității efectuării unei expertize. Împrejurarea că, subsecvent constatării, efectuarea unei expertize este condiționată de aprecierea necesității sale, indiferent că această necesitate este impusă de existența unei nelămuriri a organului judiciar ori de aspectele învederate de către părți în momentul contestării raportului de constatare, nu este de natură a aduce atingere dreptului la apărare al părților, care au posibilitatea de a formula cereri în fața organului de urmărire penală și a instanțelor judecătorești, de a solicita administrarea oricăror probe în apărarea lor, inclusiv de a solicita efectuarea unei expertize și de a exercita căile de atac prevăzute de lege.

21. Prin urmare, Curtea a reținut că, după finalizarea raportului de constatare, concluziile acestuia pot fi contestate de părți sau de subiecții procesuali principali, în această situație organul judiciar putând dispune efectuarea unei expertize. De asemenea Curtea a constatat că se poate dispune efectuarea unei expertize și atunci când, deși raportul de constatare nu este contestat, față de complexitatea cauzei, organul judiciar apreciază că este necesară întocmirea unui raport de expertiză. Așa fiind, ceea ce guvernează necesitatea solicitării opiniei unui expert este principiul referitor la aflarea adevărului, consacrat de prevederile art. 5 alin. (1) din Codul de procedură penală, potrivit căruia organele judiciare au obligația de a asigura, pe bază de probe, aflarea adevărului cu privire la faptele și împrejurările cauzei, precum și cu privire la persoana suspectului sau inculpatului.

22. Totodată, Curtea Constituțională a reținut că, potrivit dispozițiilor art. 97 alin. (2) lit. e) din Codul de procedură penală, rapoartele de constatare sunt mijloace de probă prin care se obține o probă care servește la constatarea existenței sau

inexistenței unei infracțiuni, la identificarea persoanei care a săvârșit-o și la cunoașterea împrejurărilor necesare pentru justa soluționare a cauzei și care contribuie la aflarea adevărului în procesul penal. Or, în acord cu prevederile art. 100 alin. (3) din Codul de procedură penală, cererea privitoare la administrarea unor probe formulată în cursul urmăririi penale sau în cursul judecării se admite ori se respinge, motivat, de către organele judiciare. Organele judiciare pot respinge o cerere privitoare la administrarea unor probe atunci când: proba nu este relevantă în raport cu obiectul probațiunii din cauză; se apreciază că pentru dovedirea elementului de fapt care constituie obiectul probei au fost administrate suficiente mijloace de probă; proba nu este necesară, întrucât faptul nu este notoriu; proba este imposibil de obținut; cererea a fost formulată de o persoană neîndreptățită, precum și atunci când administrarea probei este contrară legii [art. 100 alin. (4) din Codul de procedură penală]. Prin aceeași decizie mai sus citată Curtea a reținut că organul de urmărire penală sau instanța de judecată nu are obligația de a adopta concluziile raportului de constatare sau chiar de expertiză, iar valoarea probantă a acestora nu este prestabilită de către Codul de procedură penală, ele fiind supuse, potrivit dispozițiilor art. 103 alin. (1) din acest act normativ, liberei aprecieri a organelor judiciare, în urma evaluării tuturor probelor administrate în cauză. Așadar, toate probele, inclusiv cele tehnico-științifice, trebuie raportate la ansamblul probator.

23. De asemenea, Curtea a constatat că nu poate fi primită critica potrivit căreia organele judiciare se pronunță în mod discreționar asupra necesității administrării unei expertize în cauză, cu atât mai mult cu cât, în conformitate cu prevederile art. 103 alin. (2) din Codul de procedură penală, dispunerea condamnării se poate realiza doar atunci când acuzația a fost dovedită dincolo de orice îndoială rezonabilă. Acest fapt conferă procedurii caracter echitabil, deoarece — pe lângă faptul că, potrivit dispozițiilor art. 4 alin. (2) din Codul de procedură penală, orice îndoială în formarea convingerii organelor judiciare se interpretează în favoarea suspectului/inculpatului —, principiul liberei aprecieri a probelor nu este unul absolut, fiind limitat de existența unor mijloace compensatorii care să asigure existența unui echilibru suficient între acuzare și apărare.

24. În acest sens, în Hotărârea din 2 iunie 2005, pronunțată în Cauza *Cottin împotriva Belgiei* (paragraful 29), Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reamintit că unul dintre elementele unei proceduri echitabile în temeiul art. 6 paragraful 1 din Convenție este caracterul contradictoriu al acesteia: fiecare parte trebuie să aibă, în principiu, posibilitatea nu doar de a prezenta elementele necesare apărării sale și succesului pretențiilor sale, ci și de a lua cunoștință și de a discuta toate dovezile sau observațiile prezentate judecătorului, în scopul de a influența decizia instanței (a se vedea, *mutatis mutandis*, Hotărârea din 18 martie 1997, pronunțată în Cauza *Mantovanelli împotriva Franței*, paragraful 33, Hotărârea din 20 februarie 1996, pronunțată în Cauza *Lobo Machado împotriva Portugaliei*, paragraful 31, Hotărârea din 20 februarie 1996, pronunțată în Cauza *Vermeulen împotriva Belgiei*, paragraful 33, și Hotărârea din 18 februarie 1997, pronunțată în Cauza *Niderost-Huber împotriva Elveției*, paragraful 24). Totodată, Curtea de la Strasbourg a subliniat că este de competența instanțelor naționale să evalueze dovezile pe care le-au obținut și relevanța celor pe care părțile doresc să le prezinte, de vreme ce Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale nu reglementează regimul probelor ca atare. Sarcina Curții Europene a Drepturilor Omului este aceea de a stabili dacă procedura în ansamblu, inclusiv modul în care au fost luate probele, a respectat caracterul echitabil impus de prevederile art. 6 paragraful 1 (a se vedea, *mutatis mutandis*, Hotărârea din 12 iulie 1988, pronunțată în Cauza *Schenk împotriva Elveției*, paragraful 46). Ca atare, Curtea de la Strasbourg a afirmat

(paragraful 30) că principiul contradictorialității — ca și celelalte garanții procedurale prevăzute de art. 6 paragraful 1 — are ca scop o procedură în fața unei instanțe. Esențial este faptul că părțile pot participa într-o manieră adecvată la procedura în fața instanței (a se vedea, *mutatis mutandis*, și Hotărârea din 19 iulie 1995, pronunțată în Cauza *Kerojärvi împotriva Finlandei*, paragraful 42).

25. Or, așa cum a reținut Curtea Constituțională în decizia precitată, în faza de urmărire penală, suspectul/inculpatul are, între altele, dreptul de a consulta dosarul, dreptul de a propune administrarea de probe în condițiile prevăzute de lege, de a ridica excepții și de a pune concluzii, dreptul de a formula orice alte cereri ce țin de soluționarea laturii penale și civile a cauzei; persoana vătămată și partea civilă au dreptul de a propune administrarea de probe de către organele judiciare, de a ridica excepții și de a pune concluzii, precum și dreptul de a adresa întrebări experților, iar partea responsabilă civilmente își exercită drepturile în limitele și în scopul soluționării acțiunii civile (art. 81 și următoarele din Codul de procedură penală). Curtea a reținut că, tot astfel, în cursul procedurii de cameră preliminară, părțile interesate pot formula cereri și excepții privitoare la verificarea legalității administrării probelor și a efectuării actelor de către organele de urmărire penală. Mai mult, Curtea a constatat că, în acord cu prevederile art. 374 alin. (5), (6) și (9) din Codul de procedură penală, în faza de judecată, președintele întreabă procurorul, părțile și persoana vătămată dacă propun probe, trebuie să se arate faptele și împrejurările ce urmează a fi dovedite, mijloacele prin care pot fi administrate aceste probe, locul unde se află aceste mijloace, respectiv, în ceea ce privește martorii și experții, identitatea și adresa acestora. Aceasta întrucât, potrivit art. 100 alin. (2) din același cod, „în cursul judecării, instanța administrează probe la cererea procurorului, a persoanei vătămate sau a părților și, în mod subsidiar, din oficiu, atunci când consideră necesar pentru formarea convingerii sale”, sens în care, în procesul de evaluare a probelor, condamnarea se poate dispune doar atunci când instanța are convingerea că acuzația a fost dovedită dincolo de orice îndoială rezonabilă [art. 103 alin. (2) din Codul de procedură penală]. Totodată, procurorul, persoana vătămată și părțile pot cere administrarea de probe noi și în cursul cercetării judecătorești, iar, după audierea inculpatului, a persoanei vătămate, a părții civile și a părții responsabile civilmente, se procedează la administrarea probelor încuviințate [art. 374 alin. (9) și art. 376 alin. (3) din Codul de procedură penală].

26. Așa fiind, Curtea Constituțională a reținut, prin decizia mai sus citată, că dispozițiile de lege criticate nu încalcă dreptul la un proces echitabil consacrat de prevederile art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, deoarece partea interesată beneficiază de garanțiile dreptului la un proces echitabil, sens în care eventualele dificultăți cauzate apărării prin limitarea drepturilor sunt suficient contrabalansate de procedurile urmate de autoritățile judiciare, putând susține în fața instanței de judecată toate apărările necesare în condiții de contradictorialitate cu acuzarea.

27. În concluzie, Curtea Constituțională a constatat că împrejurarea că nu este obligatorie efectuarea unei expertize — în cazul în care concluziile raportului de constatare sunt contestate — are ca scop asigurarea dreptului la un proces echitabil prin soluționarea cu celeritate a cauzei, întrucât, în caz contrar, s-ar permite prelungirea nejustificată a rezolvării cauzei printr-o simplă contestare a raportului, cu toate că dispunerea unei expertize nu este utilă soluționării speței, fiind lămurite toate aspectele cu privire la faptele și împrejurările cauzei, precum și cu privire la persoana suspectului/inculpatului.

28. În plus, prin Decizia nr. 262 din 24 aprilie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 587 din 11 iulie 2018, Curtea a constatat că lăsarea de către legiuitor la aprecierea organelor judiciare a necesității dispunerii efectuării unei noi expertize, după finalizarea raportului de constatare, reprezintă o aplicare a rolului activ pe care acestea îl au în cadrul procesului penal, în scopul aflării adevărului, astfel cum acesta este reglementat de prevederile art. 5 din Codul de procedură penală, și nu o manieră de a încălca, prin dispozițiile

de lege criticate, principiul legalității și standardele calității legii, astfel cum acestea sunt prevăzute de dispozițiile art. 1 alin. (5) și ale art. 23 alin. (12) din Constituție și ale art. 7 din Convenție.

29. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea acestei jurisprudențe, soluția de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate pronunțată de Curte prin deciziile mai sus menționate, precum și considerentele care au fundamentat această soluție își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

30. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de George Trifan în Dosarul nr. 1.664/103/2016 al Tribunalului Neamț — Secția penală și constată că dispozițiile art. 172 alin. (10) și (12) din Codul de procedură penală sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Neamț — Secția penală și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 25 iunie 2020.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Mihaela Ionescu

ORDONANȚE ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ

pentru modificarea Legii nr. 173/2020 privind unele măsuri

pentru protejarea intereselor naționale în activitatea economică

Având în vedere că prin Legea nr. 173/2020 privind unele măsuri pentru protejarea intereselor naționale în activitatea economică, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 736 din 13 august 2020, s-a reglementat interdicția înstrăinării, pentru o perioadă de 2 ani, a participațiilor statului la companiile și societățile naționale, la bănci, precum și la orice altă societate la care statul are calitatea de acționar, indiferent de cota de participație deținută, suspendându-se totodată, pe o perioadă de 2 ani, orice proceduri de înstrăinare a participațiilor statului începute înainte de intrarea în vigoare a legii, fiind suspendate în mod corespunzător dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 88/1997 privind privatizarea societăților comerciale, aprobată prin Legea nr. 44/1998, cu modificările și completările ulterioare, și ale Legii nr. 137/2002 privind unele măsuri pentru accelerarea privatizării, cu modificările și completările ulterioare, în prezent nu se pot realiza operațiuni de înstrăinare a participațiilor statului către un dobânditor care este o companie ori societate națională sau orice altă societate la care statul are calitatea de acționar.

Având în vedere interpretarea Legii nr. 173/2020 conform Deciziei Curții Constituționale nr. 589/2020 referitoare la obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii privind unele măsuri pentru protejarea intereselor naționale în activitatea economică, în care, la pct. 51 din considerente, „Curtea constată că sintagma «participațiile statului» are în sfera de cuprindere atât acțiunile și părțile sociale, ca valori mobiliare emise de societăți comerciale, cât și activele, activele funcționale sau cu caracter social, ca bunuri sau ansambluri de bunuri din patrimoniul unei societăți care desfășoară activități comerciale. (...)”, constatând că domeniul de aplicare a legii îngreudește în mod vădit activitatea operatorilor economici vizați în raport cu ceilalți operatori economici,

întrucât interesul statului este de a-și consolida interesele la societățile la care deține calitatea de acționar, precum și dezvoltarea acestor operatori economici în condiții de eficiență și profitabilitate și luând în considerare că, spre exemplu, valorificarea unor active este o măsură uzuală în cadrul proceselor de reorganizare și restructurare a operatorilor economici, care nu poate fi amânată sau suspendată pentru o perioadă îndelungată precum cea prevăzută de Legea nr. 173/2020,

identificând problemele care afectează întreg sistemul economic național, precum și comportamentul economic și financiar al societăților cu capital de stat, considerăm ca fiind necesară menținerea unor operațiuni de transfer, precum cele prevăzute la art. 24¹ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 88/1997, aprobată prin Legea nr. 44/1998, cu modificările și completările ulterioare; este esențială întrucât se asigură:

— fluidizarea activității economice în anumite domenii de activitate în care sunt implicați atât operatori economici la care statul exercită calitate de acționar, cât și operatori economici aflați sub autoritatea unităților administrativ-teritoriale;

— evitarea riscului falimentării sau scăderii drastice a capacităților de producție ale societăților comerciale deținute de stat, consecința cea mai gravă în acest caz reprezentând-o, pe de o parte, creșterea șomajului și, pe de altă parte, amânarea/întârzierea implementării unor proiecte de investiții majore, cu impact social și economic de interes general.

Întrucât situația extraordinară care determină necesitatea adoptării de măsuri urgente pe calea ordonanței de urgență este reprezentată de afectarea gravă a relațiilor sociale referitoare la libertatea economică a operatorilor economici la care statul este acționar, în sensul restrângerii pe o perioadă îndelungată a dreptului de dispoziție asupra activelor aflate în proprietatea acestora,

luând în considerare faptul că menținerea interdicției privind valorificarea activelor aduce atingere dreptului operatorului economic de a solicita și aproba programe de restructurare în vederea eficientizării activității în temeiul Ordonanței Guvernului nr. 6/2019 privind instituirea unor facilități fiscale, cu modificările și completările ulterioare, fiind afectată astfel activitatea operatorilor economici din domenii de interes strategic pentru România, precum industria de apărare sau sectorul energetic și transporturile, din perspectiva necesității propunerii și aprobării programelor de restructurare în vederea eficientizării activității în temeiul Ordonanței Guvernului nr. 6/2019, cu modificările și completările ulterioare, reglementarea nu poate fi amânată întrucât termenul de depunere a planurilor de restructurare este 30 septembrie 2020, în conformitate cu prevederile art. 3 alin. (1) din acest act normativ, în caz contrar fiind afectat un interes de ordin public reprezentat de reducerea arieratelor în economie.

Relațiile sociale care sunt afectate prin interdicția societăților/regiilor autonome la care statul sau o autoritate a administrației publice locale este acționar majoritar și filialelor acestora de a transfera prin negociere directă active aflate în proprietatea persoanelor juridice la care statul sau o autoritate a administrației publice locale este acționar majoritar sau filialelor acestora sunt reprezentate de reducerea nivelului arieratelor, restructurarea sau eşalonarea la plată a acestora, așa cum se menționează la art. 24¹ alin. (1) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 88/1997, aprobată prin Legea nr. 44/1998, cu modificările și completările ulterioare.

În plan economic, un comportament al statului prin care sunt suspendate anumite operațiuni economice uzuale ale operatorilor economici cu capital de stat creează un statut discriminatoriu acestora în raport cu operatorii privați și în special concurenți, riscul major fiind acela al imposibilității dezvoltării afacerilor gestionate de stat sau implementării unor proiecte de investiții majore, cu impact social și economic de interes general, aspecte care nu au constituit motivația legiuitorului la momentul adoptării Legii nr. 173/2020.

Luând în considerare că anumiți operatori economici — Societatea Complexul Energetic Oltenia — S.A. și Compania Națională de Transporturi Aeriene Române TAROM — S.A. — au în derulare ajutoare de stat pentru salvare autorizate de către Comisia Europeană și aprobate de statul român prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 12/2020 privind instituirea cadrului legal pentru acordarea unor ajutoare de stat individuale de salvare, care prevăd posibilitatea transmiterii unor planuri de restructurare,

ținând cont că planurile de restructurare ale acestor operatori economici cuprind inclusiv măsuri de valorificare a unor active și active cu caracter social care să conducă la eficientizarea acestor companii, prin neadoptarea de urgență a unor măsuri care să permită aceste operațiuni rezultă imposibilitatea notificării planurilor de restructurare, consecința fiind obligarea acestora la întocmirea și prezentarea, potrivit normelor europene și naționale în domeniul ajutorului de stat, a unor planuri de lichidare a companiilor, cu efecte deosebite atât în plan economic, cât și social, fiind puse în pericol un număr de 25.000—30.000 de locuri de muncă,

întrucât adoptarea acestor măsuri nu suportă amânare deoarece, fără posibilitatea de redresare a operatorilor economici la care statul român are calitatea de acționar, consecințele vor fi negative prin acumularea de arierate, intrarea în procedura insolvenței, executarea silită a patrimoniului, dar și neîncasarea de dividende,

în lipsa adoptării urgente a măsurilor propuse pe calea unei ordonanțe de urgență, statul nu va putea evita apariția unor efecte negative în plan economic, în special, agravarea situației anumitor operatori economici la care statul deține calitatea de acționar, a unor situații de insolvență și afectarea statului prin neîncasarea veniturilor, lezarea unor sectoare de activitate, inclusiv cu consecințe în plan social,

în temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

Articol unic. — Legea nr. 173/2020 privind unele măsuri pentru protejarea intereselor naționale în activitatea economică, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 736 din 13 august 2020, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 1 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 1. — Se interzice, pentru o perioadă de 2 ani, înstrăinarea acțiunilor deținute de stat la companiile și societățile naționale, la instituții de credit, precum și la orice altă societate

la care statul are calitatea de acționar, indiferent de cota de capital social deținută.”

2. La articolul 2, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 2. — (1) Se suspendă, pentru o perioadă de 2 ani, orice operațiuni privind înstrăinarea acțiunilor deținute de stat la companiile și societățile naționale, precum și la alte societăți la care statul are calitatea de acționar, aflate în curs de realizare.”

PRIM-MINISTRU
LUDOVIC ORBAN

Contrasemnează:

Ministrul economiei, energiei și mediului de afaceri,
Virgil-Daniel Popescu
Ministrul transporturilor, infrastructurii și comunicațiilor,
Lucian Nicolae Bode
Ministrul finanțelor publice,
Vasile-Florin Cițu

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII

ORDIN

privind modificarea pct. II din anexa la Ordinul ministrului sănătății nr. 1.376/2016 pentru aprobarea Planurilor regionale de servicii de sănătate

Văzând Referatul de aprobare nr. NT 9.223/1.10.2020 al Direcției generale asistență medicală, medicină de urgență și programe de sănătate publică din cadrul Ministerului Sănătății,

având în vedere prevederile art. 19 din Regulamentul (UE) nr. 1.303 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1.083/2006 al Consiliului,

ținând cont de prevederile art. 5, 6, 13, 24, art. 92 alin. (1) lit. I), art. 169 și 170 din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul prevederilor art. 7 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 144/2010 privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul sănătății emite următorul ordin:

Art. I. — În anexa „Planurile regionale privind serviciile de sănătate” la Ordinul ministrului sănătății nr. 1.376/2016, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 988 și 988 bis din 8 decembrie 2016, cu modificările ulterioare, punctul II „Plan regional privind serviciile de sănătate Regiunea Nord-Vest” se modifică și va avea cuprinsul prevăzut în anexa*) care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. II. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul sănătății,
Horațiu Moldovan,
secretar de stat

București, 1 octombrie 2020.

Nr. 1.686.

*) Anexa se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 900 bis, care se poate achiziționa de la Centrul pentru relații cu publicul al Regiei Autonome „Monitorul Oficial”, București, șos. Panduri nr. 1.

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII

ORDIN**pentru modificarea Ordinului ministrului educației naționale nr. 5.490/2013 privind acordarea autorizării de funcționare provizorie pentru nivelul de învățământ „gimnazial” din cadrul unității de învățământ preuniversitar particular Școala Gimnazială „Step by Step” din municipiul București**

Având în vedere prevederile art. 24 alin. (3) lit. c) și d) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 75/2005 privind asigurarea calității educației, aprobată cu modificări prin Legea nr. 87/2006, cu modificările și completările ulterioare,

luând în considerare dispozițiile Hotărârii Guvernului nr. 1.258/2005 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare al Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar (ARACIP), cu modificările ulterioare,

ținând cont de dispozițiile Hotărârii Guvernului nr. 21/2007 privind aprobarea Standardelor de autorizare de funcționare provizorie a unităților de învățământ preuniversitar, precum și a Standardelor de acreditare și de evaluare periodică a unităților de învățământ preuniversitar,

luând în considerare prevederile Ordinului ministrului educației naționale nr. 5.090/2019 pentru aprobarea Metodologiei privind fundamentarea cifrei de școlarizare pentru învățământul preuniversitar de stat, evidența efectivelor de preșcolari și elevi școlarizați în unitățile de învățământ particular, precum și emiterea avizului conform în vederea organizării rețelei unităților de învățământ preuniversitar pentru anul școlar 2020—2021,

luând în considerare Hotărârea Consiliului ARACIP nr. 16 din 20.08.2020,

în temeiul art. 15 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 24/2020 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației și Cercetării, cu modificările ulterioare,

ministrul educației și cercetării emite prezentul ordin.

Art. I. — La articolul 1 din Ordinul ministrului educației naționale nr. 5.490/2013 privind acordarea autorizării de funcționare provizorie pentru nivelul de învățământ „gimnazial” din cadrul unității de învățământ preuniversitar particular Școala Gimnazială „Step by Step” din municipiul București*), după primul alineat se introduc două noi alineate, alineatele (2) și (3), cu următorul cuprins:

„(2) Începând cu anul școlar 2020—2021, activitatea de învățământ a unității de învățământ preuniversitar particular Școala Gimnazială «Step by Step» din municipiul București se va desfășura și în sediul din Strada Plugarilor nr. 10—14, sectorul 4, municipiul București.

(3) Unitatea de învățământ preuniversitar particular Școala Gimnazială «Step by Step» din municipiul București are o

capacitate maximă de școlarizare de 18 formațiuni de studiu într-un schimb.”

Art. II. — Asociația „Centrul Step by Step pentru Educație și Dezvoltare Profesională” din municipiul București, unitatea de învățământ preuniversitar particular Școala Gimnazială „Step by Step” din municipiul București, Direcția generală învățământ preuniversitar din Ministerul Educației și Cercetării, Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar, respectiv Inspectoratul Școlar al Municipiului București vor duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. III. — Prezentul ordin intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul educației și cercetării,

Sorin Ștefan Decă,

secretar general adjunct

București, 31 august 2020.

Nr. 5.446.

*) Ordinul ministrului educației naționale nr. 5.490/2013 nu a fost publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I.

ACTE ALE AUTORITĂȚII NAȚIONALE DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI

AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI

ORDIN

pentru modificarea Procedurii privind soluționarea neînțelegerilor apărute la încheierea contractelor în sectorul energiei, aprobată prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 128/2020

Având în vedere dispozițiile art. 9 alin. (1) lit. k) și art. 10 alin. (1) lit. ș) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul dispozițiilor art. 5 alin. (1) lit. f) și alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012, cu modificările și completările ulterioare,

președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei emite următorul ordin:

Art. I. — Procedura privind soluționarea neînțelegerilor apărute la încheierea contractelor în sectorul energiei, aprobată prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 128/2020, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 575 din 1 iulie 2020, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 18, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„Art. 18. — (1) După analizarea circumstanțelor factuale și juridice stabilite pe baza documentației depuse și a concluziilor desprinse din audieri, după caz, în termen de 5 zile lucrătoare de la data ultimei audieri, Comisia înaintează spre aprobare președintelui ANRE proiectul de decizie.”

2. La articolul 18 alineatul (2), litera d) va avea următorul cuprins:

„d) semnătura președintelui ANRE.”

3. La articolul 18, alineatul (6) va avea următorul cuprins:

„(6) Decizia poate fi atacată la secția de contencios administrativ și fiscal a Curții de Apel București, în termen de 30 de zile calendaristice de la data comunicării acesteia.”

4. La articolul 20, alineatul (5) va avea următorul cuprins:

„(5) Luând act de retragerea plângerii sau de înțelegerea părților, Comisia elaborează un proiect de decizie în acest sens, pe care îl înaintează spre aprobare președintelui ANRE.”

Art. II. — Operatorii economici din sectorul energiei duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin, iar entitățile organizatorice din cadrul Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei urmăresc respectarea prevederilor prezentului ordin.

Art. III. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei,

Dumitru Chiriță

București, 30 septembrie 2020.

Nr. 174.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

5 948493 250586